

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/156/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515204503
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8515204503.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Janou Srokovou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. T. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX, t. č. bytom Detský domov Podolíneec, zast. kolíznym opatrovníkom Obcou T., dieťa nesvojpr. C. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, zast. opatrovníkom G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, za účasti Okresného prokurátora v Starej Ľubovni v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť u mal. T. C., nar. XX.XX.XXXX a maloleté dieťa umiestňuje do Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolíneec.

Matka mal. dieťaťa C. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX je povinná prispievať na výživu mal. T. C., nar. XX.XX.XXXX mesačne sumou 27,13 eur, ktoré výživné je povinná uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred na adresu Detského domova sv. Klementa Hofbauera, Podolíneec.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni (ďalej len „ÚPSVaR“) podaným návrhom žiadal, aby súd nariadil ústavnú starostlivosť u mal. T. C., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „mal. T.“), ktorú navrhol realizovať v Detskom domova sv. Klementa Hofbauera, Podolíneec.

V odôvodnení podaného návrhu uviedol, že mal. T. porodila matka C. C., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „matka maloletého“) dňa 24.08.2015. Je v poradí štvrtým dieťaťom, meno otca v rodnom liste uvedené nie je a matka maloletého nevie uviesť,

.kto je jeho otcom. Matka maloletého má ukončené základné vzdelanie, nikde doposiaľ nepracovala. Jej starším deťom pochádzajúcim z družského vzťahu, a to mal. I., mal. C. a mal. C. zabezpečuje osobnú starostlivosť ich otec I. V., ktorému pri výchove sú nápomocní jeho rodičia. I. V. sa necíti byť otcom mal. T., pretože v čase rozhodnom pre jeho počatie bol dlhodobo vo výkone trestu odňatia slobody. Matka maloletého bola rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4Ps/4/2014 zo dňa 15.12.2014 pozbavená spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu a zároveň jej bol ustanovený opatrovník, a to brat G. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, pretože trpí duševnou poruchou - mentálnou retardáciou (ťažkou debilitou). Súdny znalec v posudku uvádza, že matka v dôsledku duševnej poruchy, ktorá je trvalá a neliečiteľná, nie je schopná spravovať si svoje záležitosti, nie je schopná posudzovať ani ovládať svoje konanie. Z uvedeného dôvodu s poukazom na jej duševnú poruchu sa matka nedokáže o maloletého riadne postarať a zabezpečiť pre jeho zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin adekvátne podmienky a vykonávať rodičovské práva a povinnosti. Matka maloletého sa zdržiava striedavo v domácnosti rôznych príbuzných a aj neznámych ľudí v T., B. a v G..

Zároveň navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že matka maloletého je pozbavená spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu, nedokáže maloletému T. zabezpečiť osobnú starostlivosť ani výchovu, naplňovať jeho vývinové potreby, zastupovať ho a spravovať jeho majetok a pretože v súčasnosti niet inej osoby, ktorá by mal. T. zabezpečovala osobnú a riadnu starostlivosť, Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením č. k. 2P/74/2015 zo dňa 03.09.2015 nariadil predbežné opatrenie, ktorým bol mal. T. umiestnený do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolínece.

Súd uznesením č.k. 4P/156/2015-7 zo dňa 29.09.2015 ustanovil mal. T. kolízneho opatrovníka Obec T..

Do predmetného konania dňa 08.10.2015 vstúpil Okresný prokurátor v Starej Ľubovni v zmysle ut. § 35 ods. 2 písm. e/ O.s.p.

Súd doručil účastníkom poučenia o ich procesných právach a povinnostiach, opatrovníkovi nesvojprávnej matky, Okresnej prokuratúre a kolíznemu opatrovníkovi spolu s návrhom na vyjadrenie a nariadil vo veci pojednávanie.

Na pojednávanie nariadené na deň 02.02.2016 sa nedostavil opatrovník nesvojprávnej matky ani kolízny opatrovník, ktorým bolo predvolanie na pojednávanie riadne a včas doručené, títo svoju neúčast' neospravedlnili, ani ho nežiadali odročiť, preto súd pojednával v ich neprítomnosti.

Na pojednávaní navrhovateľ zotrval na podanom návrhu a poukázal na dôvody v ňom uvedené. Zároveň uviedol, že ohľadom mal. T. je zo strany manželov C. záujem o vykonávanie pestúnskej starostlivosti, avšak samotný návrh na pestúnsku starostlivosť ešte nebol podaný, preto je vhodné, aby súd zatiaľ rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti u mal. T..

Zástupca okresnej prokuratúry na pojednávaní súhlasil s podaným návrhom a žiadal, aby súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti u mal. T..

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, zástupcu okresnej prokuratúry, oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov doložených do predmetného spisu a zistil, že skutkový stav zodpovedá okolnostiam uvedeným v podanom návrhu.

Matka mal. T. C. C. bola rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4Ps/4/2014 zo dňa 15.12.2014 bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony v plnom rozsahu a zároveň jej bol ustanovený opatrovník a to brat G. C., nar. XX.XX.XXXX, pretože matka maloletého trpí duševnou poruchou - mentálnou retardáciou (ťažkou debilítou). Mal. T. porodila ako svoje štvrté dieťa, otec mal. T. nie je známy, pričom matka nevie uviesť, kto je jeho otcom. Podľa znaleckého posudku vypracovaného v tomto konaní matka maloletého v dôsledku duševnej poruchy, ktorá je trvalá a neliečiteľná, nie je schopná spravovať si svoje záležitosti, nie je schopná posudzovať ani ovládať svoje konanie.

Okresný súd Stará Ľubovňa uznesením č. k. 2P/74/2015-8 zo dňa 03.09.2015 nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého bol mal. T. umiestnený do starostlivosti Detského domova sv. Klementa Hofbauera Podolínece. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 23.09.2015. Po vstupnej diagnostike bolo dieťa umiestnené do profesionálnej rodiny, kde sa doposiaľ nachádza. Ako vyplýva zo správy detského domova, individuálny prístup, opatera a rodinné prostredie veľmi pozitívne vplývajú na celkový zdravý vývoj mal. T..

Matka maloletého ani nikto z príbuzných sa o mal. T. nezaujíma a žiadnym spôsobom sa s ním nesnaží skontaktovať. Matka maloletého doposiaľ nikde nepracovala, zdržiava sa striedavo v domácnosti rôznych príbuzných a aj neznámych ľudí v T., B. a G..

Na základe uvedeného súd právne uzatvára:

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20160101>> nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že nariadenie ústavnej starostlivosti u mal. T. je v danom prípade dôvodné, nakoľko matka nepreukázala svoju spôsobilosť osobne sa starať o mal. T.. Je teda v jeho najlepšom záujme, aby ostal aj naďalej v Detskom domove sv. Klementa Hofbauera Podolínece. Nariadenie ústavnej starostlivosti je preto toho času najvhodnejšou formou zabezpečenia riadnej výchovy maloletého keďže jeho matka je nesvojprávna, nedokáže mal. T. zabezpečiť dôslednú starostlivosť a nemá vytvorené stabilné rodinné prostredie. Mal. dieťa ak by bolo v rodinnom prostredí vzhľadom na jeho vek a na duševný stav jeho matky bolo by vystavené ohrozeniu na živote a zdraví. Zároveň treba poukázať na skutočnosť, že otec mal. T. nie je známy a ani žiaden z príbuzných mal. T. neprejavuje o neho žiaden záujem, ani sa s ním nesnaží kontaktovať.

S prihliadnutím na vykonané dokazovanie a citované zákonné ustanovenia súd nariadil u maloletého dieťaťa ústavnú starostlivosť tak, ako to vyplýva z výrokovkej časti tohto rozsudku.

Zároveň súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami rozhodol aj o výške výživného, ktorým bude matka prispievať na jeho výživu uvedenému detskému centru. Pri určení výšky výživného, ktorým

má matka prispievať, súd zobral do úvahy jej príjmové a majetkové pomery a v zmysle v § 62 ods. 3 určil výšku výživného na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa v minimálnej výške, ktorá je 30 % zo sumy životného minima. V zmysle zákona výživné v tejto výške je povinný uhrádzať každý rodič maloletého dieťaťa, a to bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Otec mal. T. v rodnom liste nie je uvedený, preto súd zaviazal povinnosťou prispievať na výživu mal. T. len jeho matku.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože sa jedná o veci starostlivosti súdu o maloleté deti, ktoré možno v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na tunajšom súde do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.